

KORTENAKEN 21.058

2016L177

Archeologienota

**DEEL 3: Programma van
Maatregelen**

Sander Van De Velde

Pieter LALOO

Project:

Kortenaken - Heerbaan

Opdrachtgever:

Aquafin nv
Dijkstraat 8
2630 Aartselaar
BTW BE0440 691 388

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Pieter LALOO

© 2017 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

Inhoudstafel

Colofon	i
Inhoudsopgave	ii

Inleiding	p.1
-----------------	-----

DEEL 3: Programma van Maatregelen

HOOFDSTUK 1: Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek.....	p.2
1.2 Aanwezigheid en waardering van een archeologische site	p.2
1.3 Impactbepaling	p.2
1.4 Maatregelen	p.3

Bibliografie	iii
Bijlage	iii

Inleiding

Aquafin nv plant werkzaamheden aan het rioleringsstelsel in en rond Kersbeek-Miskom (deelgemeente Kortenaken) in de provincie Vlaams-Brabant. Het project stelt de scheiding tot doel van de droogwaterafvoer, of huishoudwaterafvoer (DWA) en de hemel- of regenwaterafvoer (RWA).

Het rioleringsstelsel is er tot vandaag geënt op ingebuisde grachten, die hun vracht lozen in lokale waterlopen. Middels nieuw aan te leggen leidingen, hergebruik van oudere delen, en het optimaal benutten van het golvende reliëf zullen de Kapelbeek, Winterbeek, Kattebeek en de Vent/Velpe in ere hersteld worden als waterlopen. Dit wil zeggen: de beken zullen enkel nog als lozingspunten van afstromend regenwater dienen, teneinde hun waterkwaliteit te verbeteren. Hiertoe zullen onder meer een bergbezinkingsbekken (vermogen 243 m3) en vier pompstations met overstort ingegraven worden langsheen het tracé.

Om verkeershinder in het publieke domein te minimaliseren ontziet Aquafin nv waar mogelijk wegeniswerken. Verwezenlijking hiervan berust op het aanleggen van de nieuwe DWA, RWA en persleidingen in de berm van, of langsheen de openbare weg.

Werkzaamheden met ingreep in de bodem hebben plaats over een totaaltracé van 5251 m. De totale oppervlakte van de werf bedraagt ca. 63 143 m2. Het plangebied volgt van zuidwest naar noordoost de Heerbaan, welke vanaf het noordoostelijkste punt naar de Velpe afloopt in het zuiden. De Hollestraat, Hanenstraat en Miskom-Dorp geven allen uit op de Heerbaan en vervolledigen het projectgebied. Het dusdanig afgebakende gebied beperkt zich op enkele kadastrale percelen in privé-eigendom na tot het publieke domein, nl. de openbare weg. Aangesneden percelen zijn: Kortenaken SectieB; Afdeling4 Kersbeek-Miskom; 1B/D, 45B, 64M, 112K/L, 113G/H/K, 114G/H, 116C, 123E/D, 124B, 181B, 226R.

Kortenaken is niet gelegen in een vastgestelde archeologische zone, of een beschermde archeologische site.

GATE werd aangesteld om deze archeologienota door middel van een bureauonderzoek op te maken. Gezien een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem onmogelijk is omwille van de aard van de werkzaamheden (aanleg riolering in openbare weg) wordt hier een archeologienota opgesteld op basis van een bureauonderzoek met advies naar eventueel uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding of vrijgave.

DEEL 3: Programma van maatregelen

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Op basis van het gevoerde bureauonderzoek werd voldoende informatie ingewonnen omtrent het archeologisch potentieel van het projectgebied en de impact van de geplande werkzaamheden hierop. Daarenboven was veldwerk niet mogelijk omdat het projectgebied openbaar domein betreft en dit te veel hinder met zich mee zou brengen.

1.2 Aanwezigheid en waardering van een archeologische site

Het onderzoeksgebied situeert zich rond de dorpskernen van Kersbeek en Miskom, deelgemeenten van Kortenaken (provincie Vlaams-Brabant), waar het volledig samenvalt met het publiekdomein: De Heerbaan, Hollestraat en Miskom-Dorp. De bodemkartering van het terrein en haar omgeving reflecteert haar ruraal karakter, nl. ingrepen in het projectgebied hebben plaats in antropogene bodems (OB) en lemige zandbodems.

Het bureauonderzoek toonde aan dat een waterkans bestaat dat tijdens de werken binnen het plangebied archeologische sporen, structuren en vondsten aangesneden kunnen worden; zij het naar alle waarschijnlijkheid slechts de onderzijde van de dieper bewaarde structuren. De aard van de geplande werken is echter van dien aard dat nieuwe ingrepen in de eerste plaats reeds aanwezige antropogene verstoorte bodems zullen aansnijden. Enkel de open werksleuf waarin de nieuwe DWA- en RWA-rioolbuizen komen te liggen laat mogelijk ruimte voor het herkennen van archeologische bodemsporen.

De bureaustudie voorzag het projectgebied van een ruimer historisch, archeologisch, landschappelijk, bodemkundig en geologisch kader. Dit kader verhaalt Kortenaken in de eerste plaats als een ruraal landbouwgebied, gekenmerkt door velden dooradert met straatdorpen/gehuchten. Deze waren onderling verbonden middels een stratenplan, waarmee het onderzoeksgebied volledig samenvalt.

Bovenstaande gegevens leiden ons ertoe de noodzakelijkheid van een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem te ontkrachten.

1.3 Impactbepaling

Het projectgebied is 63 143 m² groot. De wegenis en rioleringswerken beperken zich tot ca. 40 000 m² (4 ha) hiervan. Ingrepen vallen uiteen in: open sleuven voor de aanleg van riolering (13 128 m²), enkele werfkuilen voor vier pompstations en één vergaarbekken (5343 m²), en grotere werfvlakken voor de wegenis zelf (22 622 m²).

Het leeuwendeel van de projectoppervlakte betreft bestaande wegenis, wat de bodem de facto tot op 0,7 m t.a.v. het maaiveld heeft verstoord. De leidingen worden in open sleuven aangelegd van 2 tot 4,5 m breed, afhankelijk van het lokale reliëf en bijhorende diepte van de buis. De gemiddelde diepte bedraagt 2,2 m t.o.v. het maaiveld; 4,06 m is diepste punt. Het bergbezinkingsbekken en pompstations zorgen voor 2,5 m diepe verstoringen.

De impact op het archeologisch bodemarchief is minimaal, zowel vanwege de oppervlakte waarop op de relevante diepte zal worden ingegrepen, als vanwege de reeds verstoorte aard van het grootste deel van de oppervlakte waarop zal worden ingegrepen.

1.4 Maatregelen

Gezien het geringe potentieel tot archeologische kennisvermeerdering worden geen verdere maatregelen geadviseerd.

Bibliografie

-

Bijlage

-